

סיכום הטיול לגאורגיה / מנהלי בנק לאומי

ע"פ שטח של כ- 69,000 קמ"ר ועם אוכלוסייה בת 4.5 מיליון תושבים, קיבלה גאורגיה את פנינו בהכנסת אורחים מפתיעה.

גאורגיה משתרעת על פני שתי יבשות, מכיוון שחלקים במערבה נמצאים למעשה באירופה וחלקים במזרחה משויכים לאסיה שטחה הוא כ-70,000 קמ"ר. גבולה הצפוני הוא עם רוסיה. בדרום מזרחה, אזרבייג'ן, בדרום, ארמניה ובדרום עד דרום מערב - טורקיה. במערבה משתרעים חופי הים השחור.

מצפון משתרע רכס הקווקז הגבוה (5,067 מ) ומדרום, רכס הקווקז הנמוך (כ- 2,800 מ')

מזרח גאורגיה - הוא אזור של עמקי נהרות רחבים, המופרדים בהרים נמוכים יחסית. באזור זה האקלים יבש יותר מאשר במערב בגלל ניתוקו הטופוגרפי מן הים והיותו חשוף לרוחות מזרחיות. האזור מושקה בנהר מטקווארי.

מערב גאורגיה - הוא אזור מישורי יחסית המתחבר להרי הקווקז הקטן בהרים נמוכים שבדרומו. האקלים ברובו סובטרופי לח עקב הקרבה לים השחור והיותו חשוף לרוחות מערביות, הגורמות לריבוי משקעים. בחורף יורד כאן (חוץ מבמישור החוף) שלג רב. שפלת קולחתי, המהווה את ליבתו המאוכלסת, מושקה על ידי הנהר ריוני.

ההיסטוריה של גאורגיה רצופה במלחמות, כיבושים, הרס ובנייה. בהיותה יושבת על דרך המשי ההיסטורית הייתה הארץ יעד לכיבושים, לנוודים, לסוחרים ולוחמים, לכן היא מהווה היום מעין קוקטייל מרשים של תרבויות שנוצקו בה במרוצת השנים.

להלן מסלול הטיול שלנו

יום 1, יום רביעי, תל-אביב – טבילסי

עם הנחיתה התקבלנו בסבר פנים יפות על ידי צמד צעירים גאורגיים לבושי צ'וקה (התלבושת המסורתית) והתכבדנו בארוחת ערב מאוחרת מלווה במוסיקה וקבלת פנים ש מארחנו היחיד והמיוחד במינו, מוריס, סוכן הנסיעות המקומי

יום 2, יום חמישי, טבילסי – חבל קחטי - טבילסי

עם בוקר יצאנו אל מזרח גאורגיה לביקור בחבל היין, קאחתי (Kakheti), - **קאחתי הוא המחוז המזרחי ביותר של גאורגיה**, טובל בכרמים ויקבים רבים, וכוונה על ידי הסופר אלכסנדר דיומא "הגן הגדול".

ההרים שמקיפים את קאחתי מגנים עליו מפני רוחות ותורמים למשקעים רבים. תנאי האקלים מאפשרים גידול ענבים במורדות ההרים והיינות של החבל הם המשובחים ביותר בגאורגיה ומפורסמים גם מחוצה לה.

ביקרנו בכנסיית Bodbe Monastery of St. Nino. **בודבה** – מנזר הנשים הפועל הנמצא בסמוך לעיר סיגנאגי (5 ק"מ). בבודבה קבורה מנצרת גאורגיה נינו הקדושה.

המשכנו אל עיר האהבה סיגנאחי. **סיגנאגי – העיר העתיקה**, הידועה גם כעיר אהבה. עיר זאת מתבלטת באדריכלות שלה – שילוב סגנון אירופי ואסייתי. מפורסמת במבצרה הנכלל ברשימת המבצרים הגדולים ביותר בגאורגיה. חומות המבצר נשמרו ומקיפות את העיר העתיקה וגם נמשכות רחוק מגבולות העיר, וכוללות 28 מגדלי-משמר, שמהם נפתח נוף מקסים של בקעת אלאזאני.

סיגנאגי עברה שיפוץ מלא במימון ממשלתי ונהפכה לעיירה ציורית עם נוף פסטורלי המשקיף אל הפסגות המושלגות של הרי הקווקז. כדי לחזק את מעמדה כמרכז תירותי החליטה הממשלה להפכה למעין גרסה מקומית של לאס וגאס. כעת כוללת העיר, מלבד רחובות יפים, גם בתי קזינו ומרכז רישום אזרחי שבו ניתן להינשא בזריזות במשך כל שעות היממה.

ביקרנו במסעדה מקומית בה צפינו כיצד אופים את הלואשי המפורסם (הלחם הגרוזיני), והתכבדנו בארוחת טעימה המלווה בטעימות של יינות מקומיים.

14:00 נשוב לטביליסי.. טביליסי הפכה לעיר הבירה של ממלגת איבריה הקדומה עת נתגלה המעיין החם ע"י המלך ווחטאנג גורגסלי. מאז ועד עצם היום הזה ידעה העיר, המונה כ 1.5 מיליון תושבים אין סוף תהפוכות. גאורגים, פרסים, ביזנטינים, ערבים, סוחרים ולוחמים, כולם עברו בה והותירו בה את רישומם.

התחלנו בסיור רגלי קצר על פני הגשר ממנו ניבט פסלו של בונה העיר, ווחטאנג גורגסלי. חצינו את נהר המטקווארי אל בית הכנסת וביקרנו במקום. משם, ברגל, אל קתדראלת סיוני בה נמצא עד היום צלב הגפן של נינה הקדושה.

נינה הייתה נערה קפדוקית אשר חזתה חזון ונשלחה לנצר את תושבי גאורגיה הקדומה. הדבר אירע ב- 337 לספירה. ברצותה להמחיש את סיפור הצלב, נטלה שתי פארות גפן וקשרה אותן באמצעות צמותיה. עד היום הצלב הגאורגי של נינה הקדושה מתואר כבעל כתפיים כפופות.

מכאן המשכנו אל גשר השלום המודרני וחצינו את הנהר אל הטיילת הנאה ואל הרכבל בו עלינו למרומי מצודת נריק'לה לתצפית מרשימה על העיר ונהר המטקווארי הזורם בליבה. גגות העיר ובניינה סיפרו את תולדותיה ועד היום ניכרים סגנונות הבנייה המערבים של טביליסי.

נריק'לה היא מצודה עתיקה, המשקיפה על טביליסי, בירת גאורגיה, ועל נהר הקורה. המצודה הוקמה על ידי הפרסים הסאסאנים, במאה הרביעית, כנארי קלה שמשמעותה "המצודה הבלתי חדירה", על מקום בו עברו הדרכים מאירופה להודו, והדרך שהובילה מהרי הקווקז דרומה.

במחצית השנייה של המאה החמישית חוזקו חומות המצודה על ידי המלך האיברי, ווחטנג גורגסלי. החל מהמאה השביעית ועד למאה האחת עשרה הייתה המצודה בשליטת ערבים, שהרחיבו אותה משמעותית. הם הקימו מגדל בשם "שאכתאכי", ששימש כמצפה כוכבים אסטרונומי עד למאה הארבע עשרה. עם כיבוש טביליסי על ידי מלך הממלכה הגאורגית המאוחדת, דוד הבנאי (1089-1125), בשנת 1122, עוברת המצודה לשליטה גאורגית ומתחזקת שוב על ידי דוד הבנאי.

עם הפלישה המונגולית לגאורגיה החליפו המונגולים את שמה ל: נארין קלה (בעברית: "המצודה הקטנה"). במאה השבע עשרה נהרסת על ידי הטורקים לאחר מצור. הם הקימו במקום מגדל מרובע ששימש כבית כלא. רוב הביצורים ששרדו מתוארכים למאות השש עשרה והשבע עשרה.

מהתצפית היפה ממרומי המצודה ירדנו רגלית לכיוון הרובע העתיק של העיר. חלפנו על פני מסגד העיר (בגאורגיה חיים עד היום כ- 350,000 מוסלמים), ראינו את בית המרחץ העתיק ואת המעיין בו "התבשל" שני העופות, הבז של גורגסלי והפסיון הניצוד. משם המשכנו למלון

לאחר בילוי במועדון לילה, בחצות שבנו למלון.

יום 3, יום שישי, טביליסי – גורי - קוטאיסי

עם בוקר עזבנו את מלוננו בטביליסי ויצאנו לכיוון מערב. עצרנו בתחילה לביקור ותצפית במנזר גווארי

מנזר הצלב או מנזר ג'ווארי, נבנה במאה השישית, כנראה במקביל להקמת מנזר המצלבה שבירושלים.

במקום זה ניצבה נינה הקדושה, התפללה ובנתה צלב על במת פולחן פגאנית עתיקה, ועל הדרך...הנחילה את הנצרות לעובדי האלילים. גאורגיה נחשבת אכן לאחת הארצות הראשונות בה התבססה הנצרות.

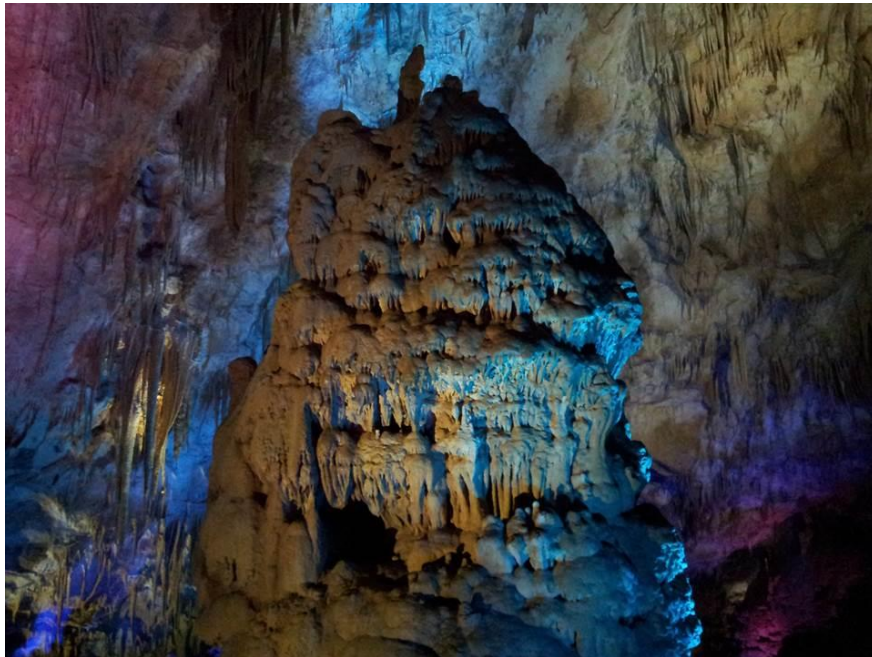
הכנסייה הראשונה הוקמה בסביבות שנת 545 ונקראה כנסיית ג'ווארי הקטנה (כנסיית הצלב הקטנה). כנסייה גדולה יותר, שנקראה כנסיית ג'ווארי הגדולה (כנסיית הצלב הגדולה), נבנתה בקרבת מקום בין השנים 586 לבין 605. מבנה הכנסייה מייצג היטב את הארכיטקטורה המרובעת שהייתה נפוצה בכל דרום הקווקז. חזית הכנסייה עוטרה בתבליטים שונים ובלתי רגילים. הכנסייה הגדולה עדיין משמשת לחגיגות דתיות חשובות ולעלייה לרגל.

מכאן המשכנו לגורי (Gori), השוכנת בקצה של דרום אוסטיה, עיר הולדתו של יוסף סטלין ואחת הערים העתיקות בגאורגיה היושבת על דרך המשי. ביקרנו בחצר המוזיאון של סטלין שנבנה ב-1957, ושוחחנו מעט אודות האדם הזה שמוגדר כ"שמש העמים" או שמא, "שמש הדמים".

לאחר מכן המשכנו לכיוון מצודת גורי העתיקה, ראינו את האנדרטה לזכר גיבורי קרב דידגורי, הקרב ההיסטורי של המלך דוד הבנאי אשר הצליח להביס את אויביו ב-1122, ואף חנינו לזמן מועט כדי לשוטט בשוק המקומי.

מכאן, המשכנו בנסיעה ארוכה עד הגיענו לחבל אימרתי המערבי, בו עצרנו לביקור מרשים במערת נטיפים ייחודית המוקדשת לגיבור המיתולוגי פרומתיאוס.

המשכנו לעיר טצחלטובו. בתום ארוחת הערב, נהנינו ממופע של שירת גברים מוסיקה פוליפונית.

יום 4 , יום שבת, קוטאיסי – בורג'ומי - בקוריאני

נסיעה לקוטאיסי (Kutaisi), העיר השנייה בגודלה בגאורגיה ומקום מושבו של הפרלמנט הגאורגי, נבקר בקתדרלה של קוטאיסי, בבית הכנסת המשמש עד היום את הקהילה היהודית המקומית ובשוק המקומי.

קוטאיסי - היא בירת מחוז אימרתי שבמערב גאורגיה, והעיר השנייה בגודלה בגאורגיה עם 189,700 תושבים. העיר שוכנת על שתי גדותיו של הנהר ריוני. בכותאיסי הייתה מרוכזת הקהילה היהודית הגדולה ביותר בגאורגיה.

כותאיסי הייתה בירת ממלכת קולכיס באלף השני לפנה"ס, ומקום שלטונו של המלך אייטס. משם חטפו יאסון והארגונאוטים את **ג'זת הזהב**. מן המאה ה-6 לפנה"ס ועד המאה ה-7 לספירה הייתה בירת הממלכה המערב-גאורגית אגריסי. במאה ה-7 נכבשה על ידי הערבים. בשנת 975 שוחררה והייתה בירת הממלכה הגאורגית המאוחדת (דוד הבנאי...איך לא!) עד שחרורה של טביליסי ב-1122. עד המאה ה-15 הייתה חלק מהממלכה המאוחדת ועם התפרקותה באותה מאה - בירת ממלכת אימרתי, שנכבשה על ידי האימפריה הרוסית ב-1810.

תחת השלטון הסובייטי התפתחה כמרכז תעשייתי חשוב, במיוחד אחרי מלחמת העולם השנייה. המפעל הגדול ביותר בעיר היה לייצור משאיות, והוא העסיק למעלה מ-20,000 פועלים. עם עצמאותה של גאורגיה ב-1991, כותאיסי סובלת ממצוקה כלכלית כתוצאה מקריסת קשרי-הגומלין עם מערך הייצור המבוזר של הכלכלה הסובייטית המתוכננת.

התחלנו את ביקורנו בקתדרלת כותאיסי השוכנת בראש הר הגבוה הצופה אל נופי העיר.

קתדרלת בגרטי הידועה גם כקתדרלת כותאיסי, נחנכה מהמאה האחת עשרה בעיר כותאיסי שבמחוז אימרתי גאורגיה. הקתדרלה הינה יצירת מופת של אדריכלות גאורגית בימה"ב.

הקתדרלה הוקמה על פסגת הר אוק'ימריאנוני, על שלוחת סלע לתוך נהר הריוני, ומהווה נקודת תצפית על העיר כותאיסי הפרושה מתחתיו.

הקתדרלה הוקמה על ידי המלך הראשון של הממלכה המאוחדת, בגרט השלישי, וקרויה על שמו, ונחשבה לגדולה בכנסיות הארץ.

בשנת 1692, אירע פיצוץ בקתדרלה, על ידי חיילים עות'מאנים, שפלשו לממלכת אימרתי. הפיצוץ העיף את התקרה וכיפת הקתדרלה, ונתרה שנים ארוכות ללא גג.

עבודות שימור ושיחזור החזירו לקתדראלה את יופייה הייחודי וכן הוסיפו נופך מעניין של תוספות בנייה מודרניות לצד שרידיה העתיקים.

מכאן, ירדנו חזרה אל העיר וביקרנו ברובע היהודי. ביקרנו בשני בתי הכנסת הניצבים כיום בלב כיכר הרובע השוממת. בעבר תססה כאן קהילה יהודית ענפה ואילו כיום חיים כאן רק 150 איש.

כאן גם התאספנו מול **פסל הראש של דב גפונוב**, וסיפרנו את המורה היהודי שנולד וחי בעיר ותירגם את הפואמה היפהפיה של שותא רוסטוולי, עוטה עור הנמר".

עוטה עור הנמר - בהתאם למסורת, בנויה הפתיחה על עקרונות מבניים ספרותיים מסוימים. בהתחלת הפואמה נותן המחבר שבח והודיה לבורא העולם

המציב תבל בחזק ימינו על מכוניה, ויפח רוחו ממעל באפי כל המוניה, ויקננו את הארץ כלולה בצביוניה - מידו שלטון רביה וממשלת אדוניה

בערב המליך אלה רוסטון נשיא השבט, מיחש, נדיב, צנוע, רב-צבא, שפחה ועבד, איש-רחום, ובעל צדק, שאנו, חכם מחשבת, איש-קרב מאין כמוהו, **טל לאזן הקשבת.**

הפואמה היא שיר הלל לאהבה. בשיאם של ימי הביניים, בארץ נוצרית אדוקה, המשורר מעלה על נס את האהבה הרומנטית כערך מוסרי וכרגש אוטונומי

"אהבה, גלת היפי - סוד כמוס היא להבין; הן-זימה ודברי-חסד לא ידמו לאהבים; ביניהם הופכת חרב פיפיות ולהבים. זאת בזאת אל תחליפו כמשפט הרזהבים!"

לאחר זמן חופשי וביקור בשוק של כותאיסי, המשכנו בנסיעה לבורג'ומי (Borjomi) עיירת נופש ומעיינות מרפא השוכנת ברום של 900 מ' בהרי מסחטי (Meskhely) בלב יערות ובוואדי של נהר הקורה.

למרות מזג האוויר הגשום עוד הספקנו לעלות ברכבל לתצפית מרהיבה על מרחבי הפארק והעיירה.

בהרי מסחטי Meskhety, שוכן הפארק המיוער והציורי בורג'ומי. הפארק נוסד ב-1929, כדי להגן על יערות העמק התלול של בורג'ומי ולהיות מקלט לאייל הקווקזי החי שם. בשמורה יש ייצוג לבתי הגידול של מזרח גיאורגיה, היבש, וגם של מערבה, הלח. מגוון עשיר של צמחים, ובין עצי היער הטבעי צומחים ערערים, אשורים, אשוחים, עצי אדר ועצי אגוז שונים. חיים כאן באין מפריע, האייל הקווקזי, דוב חום, עז בר, יחמור, חתול בר, גרית, סמור ועופות רבים. החלק הפתוח של הפארק הוא גן נאה, שנחל זורם בו, מעיין סודה טבעי נובע בלבו והמוני גיאורגים באים לטייל בו, להשתעשע עם ילדיהם ולהתבונן בבתי האצולה הישנים והמצועצים, שנבנו סמוך לשערי.

משם המשכנו לעיירת הסקי בקוריאני הנוף האלפיני והיערות המחטניים שברכס הקאווקז הקטן.

יום 5, יום ראשון, בקוריאני - וארדזיה - אחלציה-בקוריאני

את היום המרתק הזה התחלנו בנסיעה מבקוריאני. גלשנו למטה מגובה של 1500 מטרים אל העיירה בורג'ומי וממנה התחלנו בנסיעה לאורך כביש הקווקז הנמוך, לכיוון דרום

נסיעה לווארדזיה. עיר המערות של ורדזיה חצובה בצידו של הר ארושלי בדרום גאורגיה, ליד אספינדזה. בנפת אספינדזה, כ-10 ק"מ מהגבול הטורקי. הורחבה על ידי תמר המלכה בשנת 1185. בתחילה הייתה במקום מצודה אותה בנה נכדו של המלך דוד הבנאי, ואילו המלכה תמר שינתה את ייעוד המקום מצבאי לדתי, ובנתה שם עיר מנזר, שמנתה בימיה הטובים כ-50,000 איש.

בווארדזיה כ-6,000 מערות בגודל חדר, שנוצרו להגנה מפני המונגולים, והיו מוסתרות בקומפלקס בגובה של 13 קומות. העיר כללה כנסייה וחדר כס, ומערכת השקיה מסובכת

בשיטת הטרסות של אדמה חקלאית. הכניסה היחידה לקומפלקס היה דרך מנהרות מוסתרות היטב ליד נהר הקורה.

בשנת 1283, רעידת אדמה בסמצחה השמידה בערך שני שלישים מהעיר, כשהיא חושפת את המערות כלפי חוץ, ולהתמוטטות מערכת ההשקיה. הכנסייה חוזקה, ונוסף לה מגדל פעמון חיצוני, במאה ה-13.

הפרסים פשטו על המנזר בשנת 1551 ובזזו אותו. האגדה מספרת כי למלכה תמר היו 366 חדרים כדי לבלבל את מי שירצה להתנקש בחייה. ציורי הקיר מתארים את תמר לפני נישואיה. בילדותה כאשר יצאה לשחק במערות וקראו לה, היא ענתה מהמסתור "אכ נר דזיה", אני פה דוד.

המשכנו בנסיעה לאחלציחה (Akhaltsikhe), עיירה קטנה הקרובה לגבול הטורקי, בעיירה הייתה עד שנות ה-70 קהילה יהודית שמנתה כ-3,000 איש.

סיירנו מעט בעיירה וביקרנו בבית הכנסת היפה שנבנה במאה ה-19 ובמצודת רבאט המשוחזרת, שסגנון הבנייה שלה הושפע ממאפיינים אסיאתיים והצליחה לעמוד בהתקפות העותומנים במשך 300 שנה. כיום שוכנים במצודה מסגד, כנסייה קתולית, כנסייה אורתודוקסית ומוזיאון האוצרות.

יום 6, יום שני, בקוריאני - קזבגי

נסיעה לקזבגי הגבוה לאורך "הדרך הצבאית" שחיברה בעבר בין גיאורגיה לרוסיה.

הדרך הצבאית הגיאורגית - נתיב היסטורי, 208 ק"מ אורכו, שחוצה את הרי הקווקז מגיאורגיה ועד לרוסיה. יש אזכורים לדרך העתיקה הזאת החל מהמאה הראשונה לספירה, ותמיד, לאורך כל הדורות, הייתה לה חשיבות מכרעת על ההיסטוריה של גיאורגיה. מצד אחד, הנגישות הקלה תרמה ליחסי מסחר ולפריחה כלכלית, אבל מצד שני בגלל הנגישות הקלה - התאפשרה גם פלישה של כובשים שונים שהגיעו עד תבליסי 'בדרך המלך' מבלי להתאמץ.

על התוואי העתיק, סללו הרוסים בסוף המאה ה-18 (גאורגיה הייתה נתונה לשליטתם בתקופה זאת) דרך חדשה אותה הרחיבו מספר פעמים בהתאם לצרכיהם. בראשית המאה העשרים

לאחר שנחנכה מסילת רכבת ממערב גיאורגיה (באטומי) למוסקבה, איבדה הדרך הצבאית מעט מחשיבותה.

ביקרנו קודם במצודת אנאנורי (Anuari) הסמוכה לאגם זינוואלי. מתחם אנאנורי ("אני האש") הוקם כעמדת שמירה ותצפית, כמו גם כמרכז דתי ע"י אחד המלכים בממלכה הצפונית של גאורגיה. מאגר זינוואלי הוקם ע"י הסובייטים לצרכי אגירת מים והנעת של תחנת כוח הידרו-אלקטרית. האגם והמצודה גם יחד יוצרים מראה רומנטי לנופי האזור. לאורך הדרך שרדו עדיין מגדלי תצפית עתיקים מאבן.

לאורך הדרך ניצבת **אנדרטת הידידות עם רוסיה**, בה ביקרנו. האנדרטה, שהוקמה בשנת 1983 לציון 200 שנות ידידות בין רוסיה לגיאורגיה, מחולקת לשני חלקים סימטריים. כל מה שמופיע מצד ימין ומתייחס לאימא רוסיה, מצויר במקביל גם משמאל, בגרסה גרוזינית. הפנורמה הצבעונית הענקית מתארת תמונות מחיי היום של שני העמים ומעלה על נס את העבודה, יגיע הכפיים, שלום ואחוזה. חיילים מניפים עלי זית לאות שלום, ודמות אימהית של אימא רוסיה מחבקת ילד גרוזיני כהה שיער ועיניים, ובצד השני - ההפך. עולם של אידיליות...

בתום הביקורים הופתענו ממלון הבטיק הייחודי Rooms Hotel.

יום 7, יום שלישי – קזבגי, יום טיול ברכבי שטח בהרי הקווקז

הבוקר המקסים קיבל את פנינו במסע רכבי שטח. נסענו בתוך נוף יפהפה של הרים ומצוקים, חלנפו על פני עיירות ציוריות וראינו מפלים שוצפים וגופי מים המצטלמים נהדר עם הנוף הקווקזי.

חזרנו על הכפר סיוני כדי לבקר באחד ממגדלי השמירה הרבים שנותרו במקום וכן כדי לעקוב אחר נתב זרימת הנהר היוצר פיתולים מרהיבים ו"פצעים" במדרונות ההרים

בצהריים שבנו לקזבגי לכיתת בישול בה למדנו להכין חינקלי, והתכבדנו בארוחה ביתית אצל אחת המשפחות המקומיות. לרגע לא שכחנו את הצ'הצ'ה, המשכיח כל צרה...

לאחר ארוחת הצהרים נטפס במעלה ההר אל כנסיית השילוש הקדוש (Holy Trinity Church) הממוקמת בגובה 2,400 מטר ומשקיפה על הכפר קזבגי שלמרגלותיו. הכנסייה הוקמה בראשית המאה ה-14, והיא מהגבוהות בכנסיות הקווקז. ניתן היה לחוש את חרדת הקודש במקום הגבוה אשר רצועות של עננים לבנים מקשטות את הנוף הנמוך הניבט ממנו

העיירה קזבגי - היום היא מרכז למסעות ולטיולים בהרים סביבה, נקראת על שם קאזיבק צ'ופיקאשווילי שסייע לרוסים בסוף המאה ה-18 להתמודד עם מרידות של שבטי ההרים בקווקז.

פסגת הר קזבק היא השנייה בגובהה בקווקז הגיאורגי (אחרי הר שחארה, 5,067 מ' בחבל סוונטי). ההר, כרבים אחרים בקווקז, הוא הר געש כבוי, חשוף עד כדי צחיחות, ונופו המצוקי הוא מן הדרמטיים בקווקז התיכון. לפי "ההיסטוריה העממית", הקזבק הוא הצוק הגבוה, שאליו ריתקו האלים האולימפיים בשלשלאות את הטיטן פרומתאוס, אשר גנב מהם את האש כדי להביאה לאנושות. לפי אותה "היסטוריה", נשמרו במערה במרומי ההר האוהל של אברהם אבינו והעריסה של ישו.

יום 8, יום רביעי, קזבגי - טבילסי - ת"א

בשעות הבוקר נצא חזרה לטיביליסי. בדרך נעצור לביקור במצחטה (Mtskheta) ובקתדרלה (Svetitskhoveli) בה קבורים כל בני משפחת המלוכה בגרטיוניושם דגם מוקטן של כנסיית הקבר.

סוונטי-צחובלי - אחת הכנסיות החשובות במדינה, ושמשה עד לא מכבר מקום מושבו של הארכיבישוף והפטריארך הקתולי של גיאורגיה. פירוש השם סוונטיצחובלי הוא: סוונטי - עמוד, צחובלי - נותן חיים, והשם נובע מאגדה עתיקת יומין שמספרת כי לפני צליבתו של ישו הופיעו בגיאורגיה שליחים מירושלים וביקשו כי הקהילה היהודית בגיאורגיה תשלח נציגים שישתתפו במשפטו של ישו.

הקהילה בחרה שני נציגים ביניהם יהודי בשם אליעז. הוא נכח בצליבתו של ישו וקנה את גלימתו מידי חייל רומאי שגנב אותה. אליעז חזר לגיאורגיה והגלימה בידיו, ואחותו שנקראה סידונייה יצאה לקראתו וחיבקה אותו.

כשהיא נתקלה בגלימה של ישו ושמעה על נסיבות מותו, צנחה ומתה בו במקום, כשהיא לופתת את הגלימה בזרועותיה. כל המאמצים להפריד ממנה את הגלימה עלו בתוהו, ובלית ברירה נאלצו לקבור אותה עם הגלימה.

במקום קבורתה של סידוניה צמח עץ ארז, והמסורת מספרת כי הקבר - ובתוכו גלימתו של ישו - נמצא עד היום במרכז כנסיית סוטיצחובלי. כשרצו לבנות את הכנסייה ניסרו את עץ הארז בהוראתה של נינו הקדושה והכינו ממנו 7 קורות עץ ששימשו כעמודי התווך של הכנסייה החדשה. אחד העמודים היה סרבן ולא נתקע באדמה אלא ריחף באוויר ורק תפילותיה של נינו הקדושה הצליחו לבסוף להורידו לארץ ולתקעו באדמה. אלא שהעמוד המשיך להתנהג מוזר. הוא לבלב, העלה ענפים ועלווה והגיר מתוכו שמן קדוש שכל מי שמרח אותו על עצמו נרפא מיד מכל חולי ודווי. אנשים שעמדו למות קיבלו את חייהם בחזרה לאחר שנמרחו בשמן, ומכאן שמו של המקום - העמוד הנותן חיים.

הכנסייה המקורית מהמאה הרביעית. הכנסייה הנראית לעין היום היא מהמאה ה-11, וגם היא שופצה ושוחזרה מספר פעמים. ברצפת הכנסייה יש "חלונות" זכוכית דרכם ניתן להציץ למטה, אל המפלסים התחתונים של המבנה שם נהוג היה לקבור אישים חשובים.

הגשם שירד לפתע שלח את כולנו לקניון הגדול של טביליסי, בו בילינו עד מועד ארוחת ערב המוקדמת לסיום הטיול, עם אוכל מסורתי ומופע של רקדנים מקומיים.

עד כאן חברות וחברים.

היה, ויהיה כיף...בואו בהמוניכם

שלכם

עוזי טאובר / דיזנהויז רמת השרון

www.uzitauber.com